

Народна банка Србије

ДРУШТВЕНА ОДГОВОРНОСТ

2017

САДРЖАЈ

УВОДНА РЕЧ ГУВЕРНЕРА	2
О НАРОДНОЈ БАНЦИ СРБИЈЕ	4
Циљеви и функције	4
Етички кодекс	6
Односи с јавношћу	6
ОДГОВОРНОСТ ПРЕМА ЗАПОСЛЕНИМА	10
Структура запослених	10
Образовање, стручно оспособљавање и усавршавање	11
Безбедност и здравље на раду	12
Интерна комуникација	13
ОДГОВОРНОСТ ПРЕМА ЗАЈЕДНИЦИ	14
Заштита и едукација корисника финансијских услуга	14
Изложбено-едукативне активности	17
Хуманитарне и волонтерске активности	20
Донације	22
Чланство у „Глобалном договору” Уједињених нација	22
ОДГОВОРНОСТ ПРЕМА ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ	24
Очување природних ресурса у седишту и филијалама	24
Смањење штетних утицаја на животну средину – ЗИН	26

УВОДНА РЕЧ ГУВЕРНЕРА

Основни циљ Народне банке Србије јесте постизање и очување ценовне стабилности. Поред тога, не доводећи у питање остваривање свог основног циља, Народна банка Србије доприноси очувању и јачању стабилности финансијског система и утврђује и спроводи активности и мере с тим циљем.

Јачина последње светске финансијске кризе утицала је и на промену перцепције и сагледавање ширег значаја рада и утицаја централних банака. Нема више изолованих острва с различитим виђењима независности, јер свака институција, па тако и централна банка, у свакој држави представља део система. У томе лежи срж одговорности према држави и њеним грађанима.

Својим радом и резултатима оствареним кроз различите надлежности свог пословања Народна банка Србије управо то и показује. Народна банка Србије је део система, а њена независност лежи у слободи избора мера и инструмената у остваривању тих резултата, иза којих стоје одговорност, поверење и сигурност, који су посебно важни за сваку централну банку.

Током претходних пет година Народна банка Србије постигла је и очувала ценовну и финансијску стабилност, испуњавајући тиме своје законом дефинисане циљеве и доприносећи стварању стабилнијег пословног окружења, у корист грађана и привреде.

Грађани Србије данас не страхују да ће им висока инфлација умањити реалну вредност зарада и пензија, а привредници могу да планирају своје пословање. Остварену стабилност, политичку и финансијску, препознале су и међународне финансијске организације и инвеститори, који долазе у Србију. Постигнута стабилност, као и то што је Србија постала много повољнији амбијент за улагања пресудно су утицали и на јачање динара у претходној години.

Предуслов ефикасног функционисања сваког привредног система јесте стабилан и одржив раст и развој финансијског система, а самим тим и банкарског система. О атрактивности банкарског сектора Србије за улагање сведочи знатан број инвеститора, и страних и домаћих, који су и стекли власништво у домаћим банкама, односно извршили „гринфилд” улагања у претходном периоду. Посебан

напредак је учињен у решавању питања проблематичних кредита, чије учешће смо спустили испод преткризног нивоа, при чему су они више него преполовљени у претходне две године.

Резултати Народне банке Србије допринели су стварању стимулативнијег пословног окружења, паду премије ризика земље, као и поправљању кредитног рејтинга и ранга на листи конкурентности *Doing Business*. Поверење у динар се враћа и степен динаризације је све већи.

Захваљујући одличној сарадњи с кинеском централном банком, потписан је Меморандум о разумевању са *China UnionPay*, који је од изузетног значаја за Народну банку Србије и националну платну картицу. *DinaCard* систему ће на располагању бити најмодерније платне технологије и стандарди, уз подршку светског лидера у картичном пословању.

Води нас јасна визија о томе да све што радимо мора бити одрживо и корисно за грађане, јер Народна банка Србије јесте банка свих грађана, одговорна грађанима Србије. Зато имамо важну улогу и на пољу финансијске едукације и заштите корисника финансијских услуга, те чинимо све како би грађани добили потребне информације и донели најбоље одлуке.

Када говоримо о друштвеној одговорности, важно је истаћи и то да је Народна банка Србије један од оснивача и активан члан „Глобалног договора” Уједињених нација у Србији и самим тим у потпуности подржава десет принципа који се односе на заштиту људских и радних права, заштиту животне средине и борбу против корупције.

У складу са својим основним циљевима, Народна банка Србије наставиће да буде део глобалног позитивног процеса који тежи стабилном и одрживом пословању, јер су друштвена одговорност и остварени резултати у директној вези – само одговорно пословање може дати дугорочне, стабилне и одрживе резултате.

Др Јоргованка Табаковић

Циљеви и функције

Народна банка Србије је самостална и независна институција која ужива велико поверење грађана. Поред основног циља, који подразумева постизање и очување ценовне стабилности, Народна банка Србије доприноси очувању и јачању стабилности финансијског система. За свој рад одговорна је Народној скупштини Републике Србије.

Положај, организација, овлашћења и функције Народне банке Србије, као и њен однос према органима Републике Србије и међународним организацијама и институцијама, уређени су Уставом Републике Србије и Законом о Народној банци Србије.

Народна банка Србије има следеће функције:

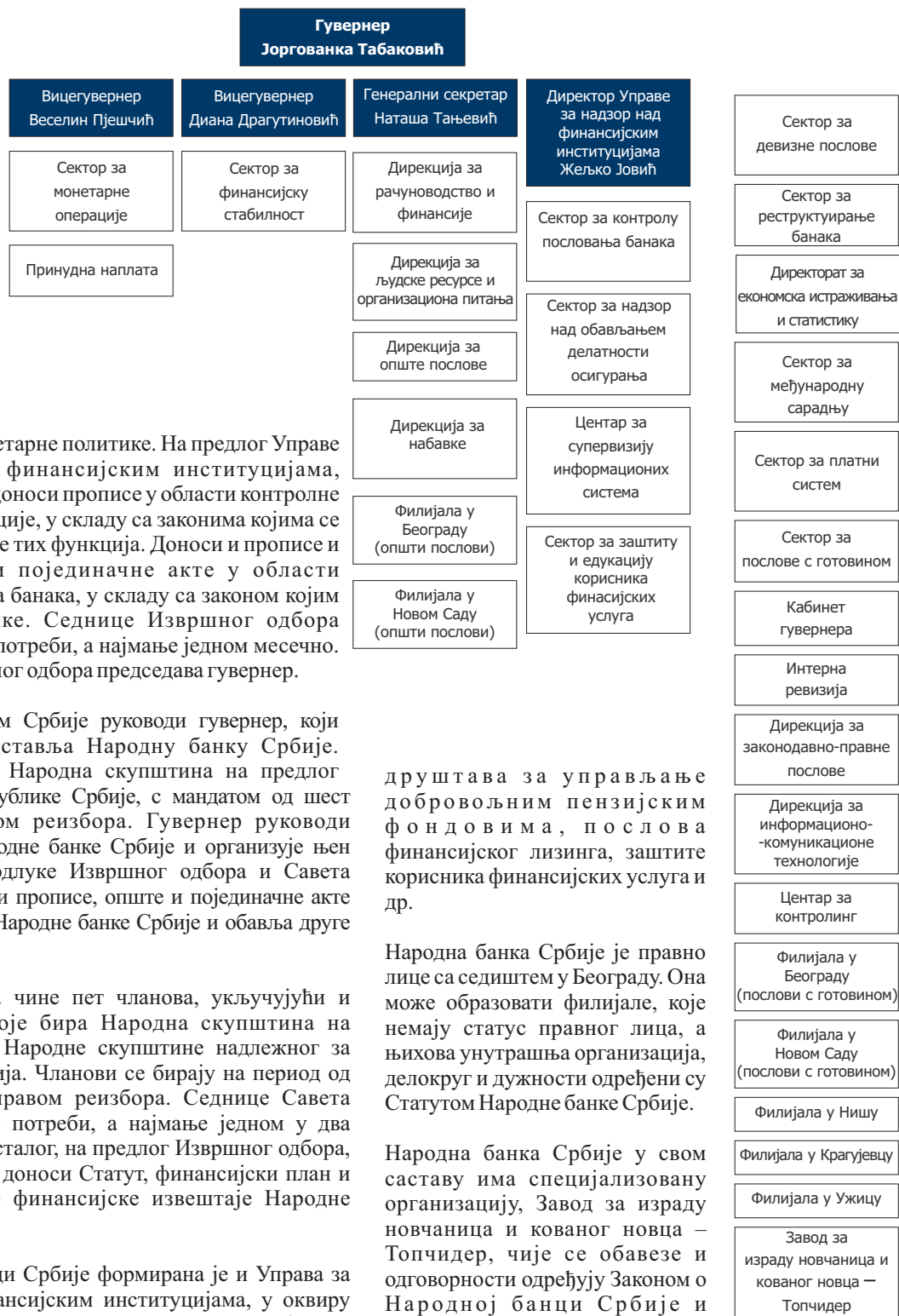
- утврђује и спроводи монетарну и девизну политику;
- управља девизним резервама;
- утврђује и спроводи, у оквиру своје надлежности, активности и мере ради очувања и јачања стабилности финансијског система;
- издаје новчанице и ковани новац и управља токовима готовине;
- уређује, контролише и унапређује несметано функционисање платног промета у земљи и са иностранством, у складу са законом;
- издаје и одузима дозволе за рад и врши контролу бонитета и законитости пословања банака и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређују банке;
- издаје и одузима дозволе за обављање делатности осигурања, односно овлашћења за обављање појединих послова из те делатности, врши надзор над обављањем те делатности и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређује осигурање;
- издаје и одузима дозволе за рад и дозволе за управљање друштвима за управљање добровољним пензијским фондовима, врши надзор над овом делатношћу и обавља друге

послове, у складу са законом којим се уређују добровољни пензијски фондови;

- издаје и одузима дозволе за обављање послова финансијског лизинга, врши надзор над обављањем ових послова и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређује лизинг;
- издаје и одузима платним институцијама дозволе за пружање платних услуга, а институцијама електронског новца дозволе за издавање електронског новца, врши надзор над пружањем платних услуга и издавањем електронског новца, а обавља и друге послове, у складу са законом којим се уређују платне услуге;
- обавља послове заштите права и интереса корисника услуга које пружају банке, даваоци финансијског лизинга, друштва за осигурање, друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, пружаоци платних услуга и издаваоци електронског новца, у складу са законом;
- утврђује испуњеност услова за покретање поступака реструктурирања банака, односно чланова банкарске групе и спроводи ове поступке, одлучује о инструментима и мерама које ће се предузети у реструктурирању и обавља друге послове у вези с реструктурирањем банака, у складу са законом којим се уређују банке;
- издаје и одузима операторима платног система дозволе за рад овог система, врши надзор над њиховим пословањем и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређују платне услуге;
- обавља законом, односно уговором утврђене послове за Републику Србију, не угрожавајући притом своју самосталност и независност;
- обавља друге послове из своје надлежности, у складу са законом.

Органи Народне банке Србије су: Извршни одбор, гувернер и Савет гувернера.

Извршни одбор чине гувернер, вицегувернери и директор Управе за надзор над финансијским институцијама. Извршни одбор утврђује монетарну и девизну политику и спроводи активности ради очувања и јачања стабилности финансијског система. Такође, утврђује референтну каматну стопу и друге каматне стопе које Народна банка Србије примењује у

спровођењу монетарне политике. На предлог Управе за надзор над финансијским институцијама, Извршни одбор доноси прописе у области контролне и надзорне функције, у складу са законима којима се уређује обављање тих функција. Доноси и прописе и друге опште и појединачне акте у области реструктурирања банака, у складу са законом којим се уређују банке. Седнице Извршног одбора одржавају се по потреби, а најмање једном месечно. Седнице Извршног одбора председава гувернер.

Народном банком Србије руководи гувернер, који заступа и представља Народну банку Србије. Гувернера бира Народна скупштина на предлог председника Републике Србије, с мандатом од шест година и правом реизбора. Гувернер руководи пословањем Народне банке Србије и организује њен рад, спроводи одлуке Извршног одбора и Савета гувернера, доноси прописе, опште и појединачне акте из надлежности Народне банке Србије и обавља друге послове.

Савет гувернера чине пет чланова, укључујући и председника, које бира Народна скупштина на предлог одбора Народне скупштине надлежног за послове финансија. Чланови се бирају на период од пет година, с правом реизбора. Седнице Савета одржавају се по потреби, а најмање једном у два месеца. Поред осталог, на предлог Извршног одбора, Савет гувернера доноси Статут, финансијски план и усваја годишње финансијске извештаје Народне банке Србије.

У Народној банци Србије формирана је и Управа за надзор над финансијским институцијама, у оквиру које се обављају послови контроле пословања банака, надзора над обављањем делатности осигурања,

друштва за управљање добровољним пензијским фондovima, послова финансијског лизинга, заштите корисника финансијских услуга и др.

Народна банка Србије је правно лице са седиштем у Београду. Она може образовати филијале, које немају статус правног лица, а њихова унутрашња организација, делокруг и дужности одређени су Статутом Народне банке Србије.

Народна банка Србије у свом саставу има специјализовану организацију, Завод за израду новчаница и кованог новца – Топчидер, чије се обавезе и одговорности одређују Законом о Народној банци Србије и Статутом Народне банке Србије.

Етички кодекс

У години за нама стално су унапређивани етички и професионални стандарди понашања запослених. Дато је осам мишљења о томе да ли би посао који би запослени обављао ван радног времена утицао на стварање сукоба интереса. Процењено је да ти послови не могу утицати на непристрасно обављање послова запосленог у Народној банци Србије, те да је углавном реч о различитим образовним и научним активностима, односно о пословима који нису ни у каквој вези с функцијама и пословима Народне банке Србије. У претходној години пријављена су три поклона, при чему је за један процењено да се не може сматрати пригодним поклоном, те је враћен поклонодавцу, док су остала два поклона била протоколарна поклона мале вредности – за које је запосленима дато мишљење да их могу задржати.

Током 2017. године, Народна банка Србије је интензивно предузимала активности предвиђене Законом о Агенцији за борбу против корупције, Националном стратегијом за борбу против корупције и Акционим планом за примену Националне стратегије за борбу против корупције.

Народна банка Србије је током 2017. године успешно привела крају, а потом и окончала други циклус израде Плана интегритета за период 2016–2019. године, којим су утврђене мере за побољшање управљања потенцијалним ризиком од корупције. Након доношења одлуке гувернера о усвајању плана интегритета Народне банке Србије, расформирана је посебна радна група која је имала задатак да припреми тај план. Ову радну групу чинили су запослени у организационим јединицама Народне банке Србије чији је делокруг непосредно повезан са областима релевантним за примену плана интегритета, као и лице одговорно за спровођење Плана интегритета Народне банке Србије у наведеном периоду и извештавање Агенције за борбу против корупције о томе.

У складу са Законом о Агенцији за борбу против корупције и прописима донетим на основу тог закона, Народна банка Србије и њени функционери

наставили су уредно да испуњавају своје обавезе. Између осталог, Агенцији за борбу против корупције достављено је обавештење о престанку функције председника Савета гувернера Народне банке Србије и директора Управе за надзор над финансијским институцијама, као и обавештење у вези с реизбором члана Савета гувернера Народне банке Србије. Свим функционерима Народне банке Србије, као подсетници, благовремено се достављају обавештења о њиховим обавезама које произлазе из наведених закона и прописа (попут обавезе редовног, односно ванредног пријављивања имовине тој агенцији итд.).

Односи с јавношћу

Екстерна комуникација

Одговорно, конзистентно и правовремено информисање шире јавности о пословању и активностима Народне банке Србије и у 2017. години одвијало се путем интензивне сарадње с медијима, објављивања информација на званичном веб-сајту и његовим поддоменима, као и комуникације на друштвеним мрежама.

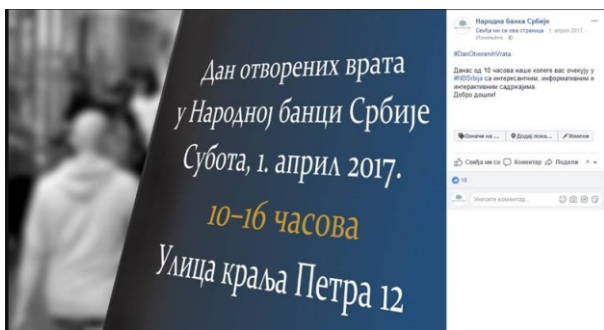
Током 2017. објављена су 363 саопштења за јавност и дат је 361 одговор на новинарска питања. Организовано је 59 изјава и 15 интервјуа за штампане

Top media Tweet earned 2.597 impressions

Погледајте на шта треба посебно обратити пажњу уколико се одлучите за штедњу у банци. bit.ly/štednjaNBS
#nedeljastednje #saveti
pic.twitter.com/HYcSz37nbo

Саопштења	Одговори на новинарска питања	Изјаве за медије	Интервјуи за медије	Наступи у електронским медијима	Прес-конференције
363	361	59	15	6	5

и електронске медије, као и шест телевизијских и радијских наступа гувернера и других запослених у Народној банци Србије.

Организоване су четири презентације Извештаја о инфлацији за јавност, презентација Извештаја о финансијској стабилности за 2016. годину, као и снимање почетка пленарног састанка с мисијом Међународног монетарног фонда током њихова два боравка у Србији. Такође, обезбеђена је медијска подршка конференцији „Електронска трговина у Србији – сигуран пут за куповину на интернету”, потписивању Меморандума о разумевању између Народне банке Србије и кинеског националног картичног система *China UnionPay*, као и

потписивању Меморандума о пословној сарадњи Народне банке Србије с Математичким факултетом у Београду; обележавању манифестација „Дан отворених врата”, „Ноћ музеја”, „Дани европске баштине”, „Светска недеља новца” и „Светска недеља штедње”, у оквиру којих је Народна банка Србије организовала више едукативних радионица за финансијско описмењавање деце и омладине; наградном турниру за студенте у „Монетури”; изложби слика „Српски сликари и вајари 20. века из збирке ликовне уметности Народне банке Србије” и изложби Народне банке Словачке „Од бијатика до евра”; хуманитарним и осталим друштвено одговорним активностима које Банка спроводи заједно са својим запосленима.

Како би ширу јавност упознала са активностима и резултатима рада централне банке и допринела

Народна банка Србије @SrbNarodnabanka · 22 Dec 2017
Одржан трећи наградни турнир #Monetura2017 у Народној банци Србије
bit.ly/Monetura2017

развоју поверења, Народна банка Србије је и у 2017. била активна на друштвеним мрежама Твитер и Фејсбук. На званичном налогу на Твитеру, на којем се објављују саопштења централне банке о кретању референтне каматне стопе и стању девизних резерви, затим Извештај о инфлацији и др., у протеклој години објављено је 619 твитова, регистровано је 1.610 пратилаца и забележене су 2.343 посете сајту Народне

банке Србије. На званичној страници Банке на Фејсбуку, која је покренута с циљем информисања корисника о финансијској едукацији, друштвеној одговорности, активностима Центра за посетиоце и изложбеним активностима галерије Народне банке Србије на Славији, у 2017. години објављена су 372 поста. Остварено је 906 свиђања странице и регистровано 919 пратилаца.

Веб-сајт и публикације

Ради приближавања широј јавности и настојања да се што боље разуме улога централне банке, Народна банка Србије користи најсавременије видове комуникације. Веб-сајт је намењен како грађанима, с циљем информисања, едукације, пружања помоћи и

заштити корисника финансијских услуга, тако и стручној јавности, с обзиром на то да се на њему објављују публикације и документи који садрже све релевантне информације о пословању Народне банке Србије.

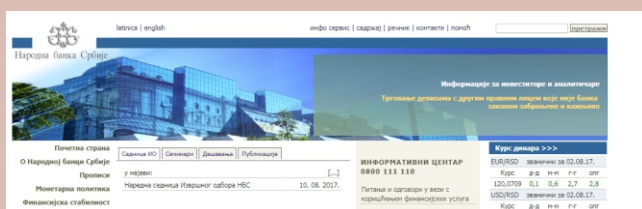
Путем свог веб-сајта, Народна банка Србије је извештавала јавност о инструментима и мерама које је предузимала ради очувања и јачања стабилности финансијског система, као и о инструментима и мерама спровођења монетарне и девизне политике. Редовним публикацијама, статистичким прилозима и саопштењима за јавност представљене су активности у области надзора финансијских институција, као и надзора над пружаоцима платних услуга и институцијама електронског новца.

Током 2017, на веб-сајту Народне банке Србије објављени су Годишњи извештај о пословању и резултатима рада, Годишњи извештај о стабилности финансијског система, Годишњи извештај о монетарној политици, као и Полугодишњи извештај о монетарној политици.

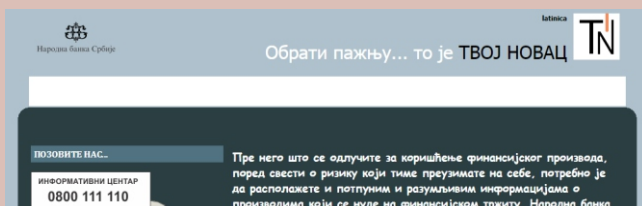
Такође, објављена су месечна издања Статистичког билтена, тромесечни извештаји о банкарском сектору, надзору финансијског лизинга, пословима надзора над обављањем делатности осигурања и надзора друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, као и о активностима у области заштите корисника финансијских услуга. Тромесечно су објављивани Извештај о динаризаацији финансијског система и Извештај о инфлацији. Презентације Извештаја о инфлацији емитоване су уживо преко

Публикација	Тираж на српском	Тираж на енглеском
Годишњи извештај о пословању и резултатима рада	100	60
Годишњи извештај о монетарној политици	80	60
Полугодишњи извештај о монетарној политици	80	60
Извештај о инфлацији	80	60
Годишњи извештај о стабилности финансијског система	80	60

Посетите и детаљније се упознајте

www.nbs.rs
о активностима
Народне банке Србије

www.tvojnovac.nbs.rs
о финансијској едукацији

www.centarzaposetioce.nbs.rs
о изложбеним активностима и
финансијској едукацији
деце и омладине

званичног сајта Народне банке Србије (*live stream*). Јавности су доступни и извештаји Трендови у кредитној активности, Извештај о откривеним фалсификованим новчаницама, Извештај о резултатима анкете о кредитној активности банака, који се објављују у тромесечној динамици, Извештај о инфлационим очекивањима у месечној динамици, као и Извештај о надгледању платног система, који се објављује једанпут годишње.

Путем својих поддомена (Твој новац: www.tvojnovac.nbs.rs и Центар за посетиоце: www.centarzaposetioce.nbs.rs), Народна банка Србије обавештавала је јавност о активностима на пољу заштите и едукације корисника финансијских услуга, изложбено-културним дешавањима и едукативним програмима за ученике и студенте. Такође, како би кориснике и све заинтересоване упознала с *DinaCard* платним системом, Народна банка Србије је

поставила нови поддомен – www.dinacard.nbs.rs. Сви штампани и електронски садржаји који се публикују за јавност припремају се на српском и енглеском језику.

На свом Јутјуб каналу (*theNBSvideos*) Народна банка Србије објављује видео-записе одржаних конференција за новинаре, на којима се представљају тромесечне публикације Извештај о инфлацији и Годишњи извештај о стабилности финансијског система, као и видео-записе о историјату Банке, финансијској едукацији и новцу.

ОДГОВОРНОСТ ПРЕМА ЗАПОСЛЕНИМА

Како су знање, умеће и искуство запослених кључни елементи за остваривање циљева, Народна банка Србије настоји да користи свој интелектуални капитал и да повећа знање свих запослених сталним обукама, ослањајући се на савремене и ефикасне пословне процесе, уз побољшање радног окружења.

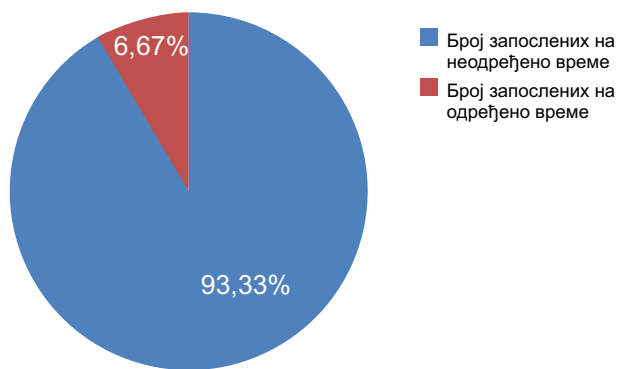
Посвећеност Народне банке Србије запосленима огледа се у непрекидној тежњи да се подстичу сви облици разноликости међу запосленима, обезбеди осећај поверења и психолошке сигурности запослених, као и да се ствара и негује повољна радна средина, која привлачи и задржава посвећене запослене који ће остваривати најбоље резултате рада. Вредновање запослених огледа се пре свега у неговању културе учења и подстицању запослених да стичу нова знања и вештине. Механизми као што су обука, трансфер технологије, научне публикације, презентације, извештаји и тимови обезбеђују пренос знања, односно размену информација и успешну комуникацију, као и преношење умећа међу запосленима, а посебно се има у виду то да је финансијска криза указала на значај ширења експертизе у организацији и изван ње.

Основни циљ политике управљања људским ресурсима у Народној банци Србије јесте ефикасно управљање запосленима како би се одговорило на потребе институције, а истовремено испунила очекивања запослених и задржало задовољство послом. Задовољство запослених се из године у годину повећава услед оптимизације радних процеса, уз примену знања и прилагођених специјалистичких програма обуке, а задовољству свакако доприноси и значај који се придаје родној равноправности и могућности за усклађивање пословног и приватног живота.

Структура запослених

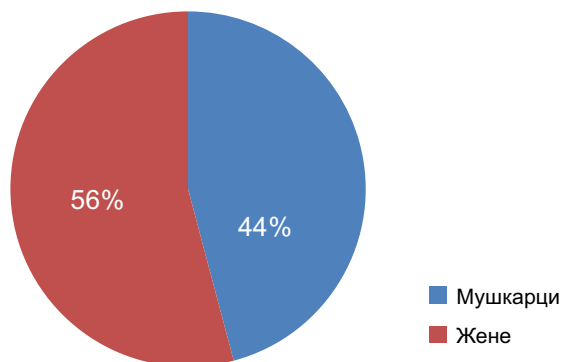
Структуру запослених и у 2017. години одликује разноликост у погледу типа радног односа, пола, образовања и старости.

Графикон 1. Структура запослених према типу радног односа

Када је у питању полна структура, као и претходних година, већи број запослених је женског (55,84%) него мушког пола (44,16%).

Графикон 2. Полна структура запослених у Народној банци Србије

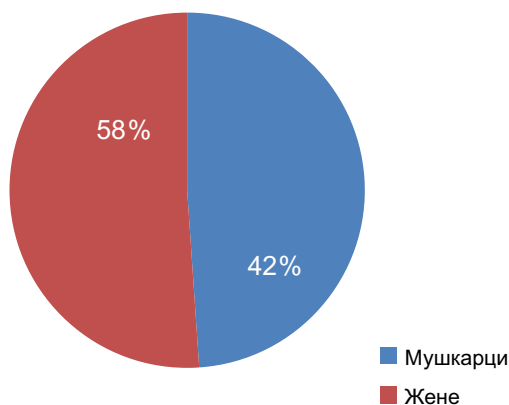

Полна структура запослених према руководећим нивоима

	Функционери		Руководиоци основних организационих јединица, филијала и Завода		Средње и ниже руководство		Укупно	
	Број	Процент	Број	Процент	Број	Процент	Број	Процент
Мушкарци	1	25%	24	47,06%	58	40,56%	83	41,92%
Жене	3	75%	27	52,94%	85	59,44%	115	58,08%
Укупно	4		51		143		198	

Тренд веће заступљености жена на руководећим позицијама, годинама присутан у Народној банци Србије, наставио се и у 2017. години (58,08% укупног броја руководећих радних места). У потпуности је примењен принцип једнаких шанси за све, односно принцип забране дискриминације на основу пола, чиме се показује посвећеност борби против овог и свих осталих облика дискриминације.

Графикон 3. Полна структура руководећих радних места

Образовање, стручно оспособљавање и усавршавање

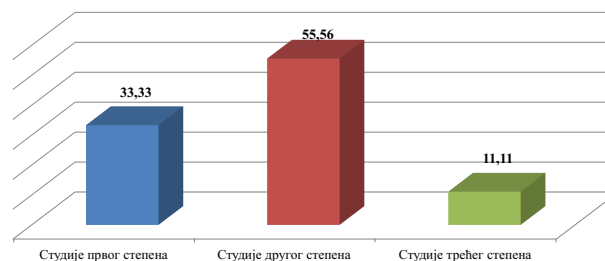
Народна банка Србије активно учествује у образовању запослених, њиховом стручном оспособљавању кроз стицање лиценци, сертификата и других уверења потребних за обављање одређене врсте посла, као и у усавршавању запослених упућивањем на семинаре, курсеве, радионице, саветовања, конференције и друге сличне облике усавршавања у земљи и иностранству, односно кроз студијске посете централним банкама других земаља.

Програмима обуке и развоја који су били на располагању запосленима током 2017. године омогућено је стицање нових техничких знања и вештина, побољшање резултата рада, а поред подизања нивоа стручности, повећала се и мотивација

запослених, а самим тим и организациони капацитети потребни за одговор на промене из окружења и постизање очекиваних резултата.

Народна банка Србије је у 2017. години финансирала трошкове образовања за деветоро запослених, док је за 26 запослених омогућено стицање различитих лиценци и сертификата.

Графикон 4. Образовање запослених – удео запослених у различитим степенима студија

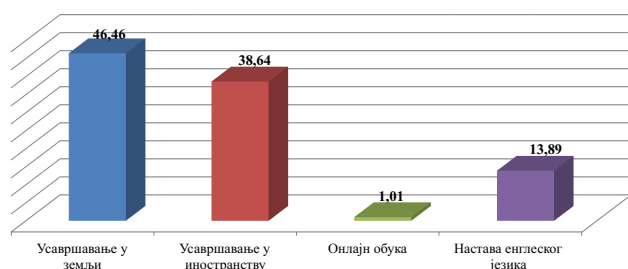
Полагањем стручних испита и стицањем одговарајућих лиценци испуњене су и обавезе Народне банке Србије као послодавца проистекле из Закона о безбедности и здрављу на раду, Закона о заштити од пожара, Закона о приватном обезбеђењу, Закона о ефикасном коришћењу енергије и Закона о библиотечко-информационој делатности.

Садржаји семинара, конференција, специјализованих курсева и радионица које су запослени похађали у земљи и иностранству на различите теме централног банкарства прилагођени су актуелним и будућим изазовима с којима се суочавају централне банке. Сви програми су првенствено били оријентисани на праксу, а циљ им је била двосмерна размена информација и искустава, развој регионалне сарадње, као и промовисање умрежавања стручњака централног банкарства. Предавачи су били стручњаци из централних банака, Међународног монетарног фонда, Банке за међународна поравнања, Европске банке за обнову и развој, Међународне банке за обнову и развој, Организације за економску сарадњу и развој, Светске трговинске организације, Европске комисије, као и еминентни професори и научни радници.

У складу с потребама посла, запосленима је омогућено да похађају стандардне курсеве енглеског језика, као и

посебне курсеве из области банкарства и европских интеграција.

Графикон 5. Усавршавање запослених

Народна банка Србије је за 42 студента завршних година факултета универзитета у земљи и иностранству организовала летњу праксу, која представља прилику за младе људе да стекну радно искуство и употпуне своја теоријска знања.

Безбедност и здравље на раду

Народна банка Србије, као одговоран послодавац, настоји да свакодневно, у складу с прописима, води рачуна о безбедности и здрављу запослених и да предузима све потребне активности с тим у вези. Донети су Правилник о безбедности и здрављу на раду и Програм оспособљавања запослених за безбедан и здрав рад. Постављен је и примењује се поступак заштите запослених са инвалидитетом или здравственим сметњама који су утврдили надлежни здравствени органи (лекарски прегледи, по потреби премештај на друга радна места на којима услови рада не погоршавају њихово здравствено стање).

Запослени на радним местима с повећаним ризиком, упућени су на обавезне годишње лекарске прегледе, ради утврђивања здравствене способности за рад. Остали запослени (приближно једна трећина) упућени су на обавезне трогодишње прегледе вида (ако у раду користе опрему за рад са екраном) и превентивне систематске прегледе.

У свим објектима основних организационих јединица и Управе за надзор над финансијским институцијама постављене су ознаке за безбедан и здрав рад.

Периодично се проверавају средства и опрема за рад које користе запослени у основним организационим јединицама, као и средства и опрема за личну заштиту на раду III категорије, које служе за заштиту од смртних опасности (електроизолациона средства и опрема за рад на незаштићеној висини). Средства и опрема за личну заштиту на раду редовно су уручивани запосленима на коришћење (ново-запосленима или ако је опрема оштећена или дотрајала). Обновљен је и део опреме, као и средства за пружање прве помоћи.

Извршена су редовна, периодична трогодишња испитивања услова радне околине у летњем периоду, као и испитивања биолошких штетности на радним местима на којима се, због процеса рада, могу очекивати (архивски депои и машинске сале).

Покренут је и окончан поступак ревизије стажа осигурања са увећаним трајањем (бенефицирани радни стаж) у Заводу за израду новчаница и кованог новца – Топчидер. Извршена су сва неопходна претходна (новозапослени, пре почетка рада) и периодична оспособљавања за безбедан и здрав рад (једногодишња за радна места с повећаним ризиком и трогодишња за остала радна места) запослених у основним организационим јединицама и Управи. Пријављене су све повреде на раду запослених у основним организационим јединицама и Управи (37 повреда, од чега 13 при обављању процеса рада или при кретању у објектима – углавном оклизнућа и саплитања).

Настављен је поступак ревизије Акта о процени ризика, у сарадњи са основним организационим јединицама, Управом, филијалама, Заводом, репрезентативним синдикатима и Одбором за безбедност и здравље на раду. У оквиру Дирекције за људске ресурсе и организациона питања, оформљен је Одсек за безбедност и здравље на раду, чиме је обављање ових послова олакшано и унапређено. Овим активностима су испуњене све законске обавезе Народне банке Србије, повећана безбедност на раду и, у мери у којој је то било могуће, подигнута свест запослених о значају и примени мера безбедности и здравља на раду.

Безбедност и здравље на раду – ЗИН

У 2017. години приведени су крају израда и усаглашавање процена ризика у поступку ревизије Акта о процени ризика на радном месту и у радној околини у Народној банци Србије, у делу који се односи на Завод за израду новчаница и кованог новца – Топчидер. Израђена је укупно 61 ревидирана процена ризика (58 појединачних и три заједничке с Народном банком Србије), којима је обухваћено 110 процена ризика на радним местима према важећем Акту о процени ризика. Од тога, 25 процена ризика односе се на обављање послова који су процењени као радна места с повећаним ризиком.

Ради обезбеђивања услова рада који омогућавају највиши ниво безбедности и здравља на раду, у 2017. години посебна пажња је посвећена превентивним активностима.

Поред редовних активности у овој области, у 2017. години, у складу са законском обавезом послодавца да организује и из својих средстава обезбеђује здравствену заштиту запослених ради стварања услова за здравствено одговорно понашање и заштиту здравља запосленог на радном месту, запослени који не раде на радним местима с повећаним ризиком упућивани су на необавезне систематске прегледе. У току 2017. године, на наведене прегледе упућено је 95 запослених.

У оквиру спровођења Програма поступног отклањања недостатака у области безбедности и здравља на раду у Народној банци Србије за чије отклањање су потребна већа инвестициона улагања, а живот и здравље запослених нису теже угрожени, у Заводу су, ради спречавања повређивања запослених због опасних површина с којима долазе у додир (подови и све врсте газашта, неравнине, рупе, избочине и сл.), санирани подови у погонској згради.

Такође, ради превенције појаве болести у вези с радом и професионалних обољења запослених, предузете су активности на смањењу и отклањању ризика од повређивања или обољевања запослених услед повећаних напора или телесних напрезања при ручном преношењу, гурању, вучењу, ношењу,

спуштању или померању терета тежег од три килограма у једном захвату по запосленом. У те сврхе набављени су електрохидраулична рампа, која је уграђена у трезору готових производа и експедицији, и електрохидраулични мост, који је постављен на улазу у погонску зграду, уместо дотадашње металне преклопне рампе, која се ручно подизала при коришћењу.

Највише захваљујући превентивном деловању у области безбедности и здравља на раду, у току 2017. године, као ни претходних година, није евидентирана ниједна опасна појава, болест у вези с радом, нити професионално обољење, што представља додатни мотив да и даље наставимо са савесном применом свих расположивих средстава и ресурса ради даљег унапређења нивоа безбедности и здравља на раду у Заводу.

Интерна комуникација

У Народној банци Србије интерна комуникација се заснива на промовисању вредности организационе културе у радном окружењу, реализацији друштвено одговорних активности, мотивисању запослених за професионално и лично усавршавање и стварању пријатног окружења за рад. О основним циљевима, достигнућима и догађајима запослени се обавештавају каналима интерне комуникације – интерним новинама, интранетом, брошурама, видео-материјалом и интерним догађајима.

Развој интерне комуникације стратешки се планира, а свака активност пажљиво је осмишљена и интегрисана у годишњи план развоја интерне комуникације.

У току године објављено је пет бројева интерних новина „НБС инфо” у електронској форми. Укључивањем све већег броја запослених у њихову израду, Група за интерну комуникацију и друштвену одговорност трајно подстиче развој овог канала интерне комуникације. Ради унапређења интерне комуникације и афирмације друштвено одговорног понашања настављена је сарадња са амбасадорима за интерну комуникацију и друштвену одговорност.

ОДГОВОРНОСТ ПРЕМА ЗАЈЕДНИЦИ

Заштита и едукација корисника финансијских услуга

Сектор за заштиту и едукацију корисника финансијских услуга у 2017. години активно је пружао грађанима помоћ у остваривању њихових права поступањем по приговорима корисника финансијских услуга, посредовањем у решавању спорних односа, као и информисањем и едукацијом корисника ових услуга.

Поступање по притужбама корисника финансијских услуга

Сектор је од 1. јануара до 31. децембра 2017. године примио 2.434 притужбе и преурађене притужбе с приговорима на рад финансијских институција.

У том периоду, Сектор је примио 1.767 притужби с приговорима на рад финансијских институција. Највећи број притужби односио се на рад друштава за осигурање (57,4%) и банака (42%), што представља 99,4% укупног обраћања корисника.

Сектор је примио 743 притужбе с приговорима на рад банака, од чега се највише односило на кредите (45,6%), текуће рачуне (22,7%) и платне картице (15,3%). На рад друштава за осигурање упућено је 1.015 приговора, од чега се највећи број односио на аутоодговорност (34,2%), друга осигурања од последица несрећног случаја (13,2%) и осигурање запослених лица од последица несрећног случаја (10,5%).

Посредовања

У посматраном периоду одржана су 92 поступка посредовања. Поступак је окончан у 70 случајева, при чему је у 47,1% окончаних поступака посредовања постигнут споразум између финансијских институција и њихових клијената.

Највећи број поступака посредовања односио се на спорне односе између банака и њихових клијената, и то по основу кредитних послова (33%) и текућих рачуна (10%). Када је реч о спорним односима између друштава за осигурање и њихових клијената, најбројнији су били у области аутоодговорности (21%).

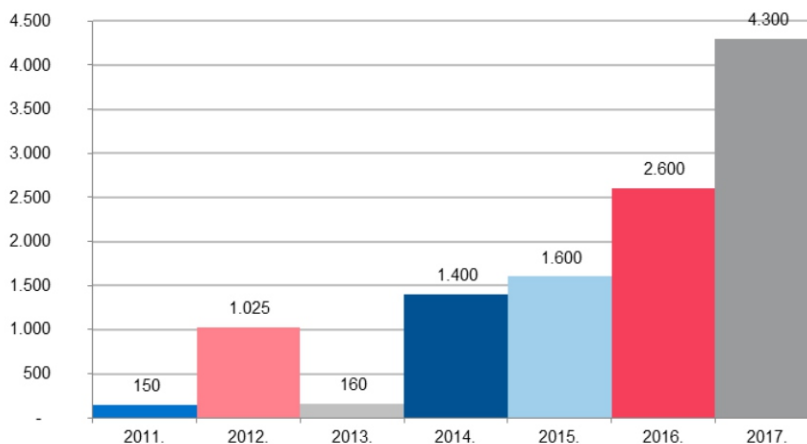
Број притужби, преурађених притужби, питања и предлога за посредовање по даваоцима финансијских услуга (1. 1 – 31. 12. 2017)

Даваоци финансијских услуга	Притужбе	Преурађене притужбе	Питања	Предлози за посредовање	Укупно	У %
Банке	743	525	1.013	143	2.424	60,9
Друштва за осигурање	1.015	135	67	223	1.440	36,2
Даваоци лизинга	4	3	2	1	10	0,3
Друштва за управљање ДПФ	2	3	6	0	11	0,3
Платне институције	3	1	9	0	13	0,3
Остало	0	0	82	0	82	2,1
УКУПНО	1.767	667	1.179	367	3.980	100

Број посредовања (1. 1 – 31. 12. 2017)

Даваоци финансијских услуга	У току	Поравнања	Обуставе	Одустанци	Укупно	У %
Банке	11	17	20	4	52	56,5
Друштва за осигурање	11	16	10	2	39	42,4
Даваоци лизинга	0	0	1	0	1	1,1
Друштва за управљање ДПФ	0	0	0	0	0	0
УКУПНО	22	33	31	6	92	100

Број посетилаца на трибинама од 2011. до 2017. године

Информисање корисника финансијских услуга

Сектору се у току 2017. године обратило 1.179 корисника финансијских услуга који су упутили питања у вези с финансијским услугама и њиховим правима по основу коришћења тих услуга. Највећи проценат питања односио се на рад банака (85,9%), и то у вези с кредитима (51,2%) и текућим рачунима (20,1%).

Информативни центар је од 1. јануара до 31. децембра 2017. године примио 15.757 позива и упита грађана. Ако се изузму питања која су се односила на сервисне информације (курсна листа и др.), највећи број питања путем позива корисници су постављали у вези с банкарским услугама и лизингом, као и принудном наплатом и платним прометом, док су се упити које је примио Информативни центар највише односили на заштиту корисника, принудну наплату, монетарне послове и трезор.

У 2017. години одговорено је и на 52 медијска захтева новинара, и то путем 38 фоно-изјава и 14 одговора на питања штампаних и електронских медија. Представници Сектора говорили су о праву на гашење текућег рачуна, финансијским услугама за пензионере, сигурности улагања у добровољне пензијске фондове, принудној уплати, активирању средстава обезбеђења, затезној камати, вансудском решавању спорног односа, решавању проблема у отплати кредита, превременој отплати кредита, стамбеним кредитима, платним картицама, Кредитном бироу, животном осигурању, добровољном здравственом осигурању, о процедури

подношења приговора и притужбе, поступку медијације, осигурању пољопривреде, разликама између финансијског и оперативног лизинга, обрачуна затезне камате, сигурности улагања у добровољне пензијске фондове, пољопривредним кредитима, новчаним небанкарским позајмицама, студентским кредитима, штедњи, осигурању запослених од последица несрећног случаја, превременој отплати кредита и др.

Финансијска едукација грађана

У складу са Стратегијом Народне банке Србије на пољу финансијског образовања за период 2016–2020. године, настављен је развој канала комуникације са становништвом. Током 2017. године одржано је 105 едукативних трибина у 43 града широм Србије. Број одржаних трибина у 2017. години већи је за 48% него претходне године и највећи је од 2011. године, када је Народна банка Србије започела едукацију корисника финансијских услуга.

На одржаним трибинама, грађанима су, путем 186 презентација, представљене финансијске услуге. Највеће интересовање грађани су показали за теме: Стамбени кредити и добровољни пензијски фондови, Најчешће коришћени банкарски производи и права корисника и Закорачите у свет финансија.

Трибинама је присуствовало 4.300 корисника финансијских услуга – грађана, студената, пољопривредника и предузетника. Број посетилаца трибина, у односу на 2016. годину, већи је за 65%.

На трибинама, као и током других едукативних активности, подељено је укупно 93.000 едукативних проспеката који садрже информације о финансијским производима.

Такође, у оквиру својих редовних едукативних активности, Народна банка Србије је наставила да информише грађане у својим регионалним канцеларијама за финансијску едукацију. У току 2017. године, регионалним канцеларијама за финансијску едукацију обратило се 1.645 грађана.

Највећи број питања која су грађани постављали односио се на банкарске услуге (42,6%), и то нарочито на штедњу и кредите, а поред тога, и на кредитни биро, јемство, мењачке послове, рефинансирање кредита, стамбене кредите, текуће рачуне, поступак гашења рачуна, док се у области осигурања највећи број питања

грађана односио на осигурање живота, аутоодговорност и каско осигурање.

Поред наведеног, корисници финансијских услуга имају могућност да се путем сајта www.tvojnovac.nbs.rs додатно обавесте о карактеристикама производа и услуга финансијских институција које су под надзором Народне банке Србије, као и да пронађу користан савет о томе на шта треба да обрате пажњу и коме да се обрате за помоћ. Током 2017. године, Сектор је ажурирао поједине садржаје сајта, односно додао нове странице, и то на основу праћења финансијског тржишта и интересовања корисника финансијских услуга.

Изложбено-едукативне активности

Изложбене поставке, едукативне програме и културно-образовне садржаје Народне банке Србије за јавност у току 2017. године испратила су 15.872 посетиоца.

Изложбено-едукативне програме и културне садржаје пратили су предшколци, ученици основних и средњих школа, студенти високошколских установа из Београда и других градова широм Србије, домаћи и инострани гости Народне банке Србије, учесници семинара и студијских програма у Народној банци Србије, као и грађани који су свакодневно, индивидуално или у туристичким групама, долазили да погледају изложбене садржаје.

Изложбене активности

У холу зграде на Славији организовани су следећи изложбени и културни садржаји:

- „Светост и светлост”, изложба аутора Александра Радоша;
- „Салон фотографија запослених у Народној банци Србије”;
- „Војвођански сликари друге половине 20. века”, дела из колекције Војвођанске банке;
- „Архитекти породице Татић”, мултимедијална изложба аутора Жарка Татића;
- „Примењена носталгија – Малта”, изложба у организацији Министарства за европске интеграције;
- „Српски сликари и вајари 20. века из збирке ликовне уметности Народне банке Србије”;
- „Винча – претеча цивилизације”, продајна изложба удружења грађана „Жељом до остварења”;
- „Од бијатека до евра”, изложба Народне банке Словачке;
- „Око уметника”, изложба у организацији Института за студије културе и хришћанства из Београда;
- Сајам дистрофичара Србије, продајна изложба у организацији Савеза дистрофичара Србије;
- „Приче о жени”, изложба аутора Мирјане Савић;

- „Мозаик као савремена уметност”, изложба аутора Еде Мали;
- „Златно перо Београда”, изложба у организацији УЛУПУДС-а;
- „Страдање српског и другог мањинског становништва на Косову и Метохији 1998”, изложба у организацији Музеја жртава геноцида;
- „Примењена носталгија – Естонија”, изложба у организацији Министарства за европске интеграције;
- „Страдање Рома у Првом светском рату”, изложба у организацији Удружења грађана „Кућа ромске културе”.

На позив Народног музеја у Ужицу, Народна банка Србије је приредила изложбу под називом „Слике времена и догађаја на српском новцу – новац Кнежевине и Краљевине Србије”. Изложба је уприличена поводом обележавања „Ноћи музеја” и била је отворена за јавност од 12. маја до 8. јуна.

Са истом изложбом, у току обележавања манифестације „Дани европске баштине”, Народна банка Србије је гостовала у Градској библиотеци „Карло Бјелицки” у Сомбору. Изложба је била отворена за јавност од 1. до 28. септембра.

Финансијска едукација деце и омладине

У оквиру сарадње с васпитно-образовним институцијама, изложбене просторе Народне банке Србије у Краља Петра бр. 12 и Немањиној бр. 17 посетили су предшколци, ученици основних и средњих школа широм Србије (Београда, Новог Сада, Панчева, Бачког Градишта, Банатског Деспотовца, Бачког Моноштора, Белог Блата, Кикинде, Сопота, Врања, Гуче, Мионице, Лознице, Чачка, Лазаревац, Суботице, Сенте, Петровца на Млави, Лајковца, Кладова, Горњег Милановца, Смедерева, Лесковца, Коцељеве, Пећинаца, Инђије, Шапца, Зрењанина, Уба), као и студенти економских факултета из Београда, Ниша, Новог Сада, Косовске Митровице, Крагујевца и Суботице, Факултета организационе наука и Медицинског факултета из Београда, Факултета за пословне студије „Дон Незбит” из Београда, Београдске банкарске академије, Факултета за правне и пословне студије „Др Лазар Вркатаћ” из

Новог Сада, Факултета за економију и инжењерски менаџмент из Новог Сада и Високе пословне школе за струковне студије из Ваљева.

У складу с дугогодишњом праксом и оствареном успешном сарадњом, Одсек за изложбе и едукацију, у марту и октобру, био је домаћин студентима Економског факултета из Косовске Митровице и ученицима Основне школе „Свети Сава” из Кикинде.

Радионице „Нацртај новчаницу по свом избору”, „Знамените личности на динарским оптицајним новчаницама”, „Динар наш новац”, „Лажни новац и како га препознати” и „Мој буџет и ја” одржане су у Зрењанину, Нишу, Ужицу, у објекту Народне банке Србије у Краља Петра бр. 12 и у просторијама основних и средњих школа у Београду.

Како би се јавност путем едукативне игре „Монетура” упознала са основама вођења монетарне политике, одржани су турнири за студенте економских факултета у Београду, Крагујевцу, Нишу, Косовској Митровици и Суботици, ФЕФА и Београдске банкарске академије из Београда, Факултета здравствених, правних и пословних студија из Ваљева, као и за ученике средње Економско-трговинске школе из Крушевца.

С обзиром на значај и важност финансијске едукације деце и омладине, Народна банка Србије је наставила да организује турнире у едукативној игри „Финансије за касније”, која учеснике на забаван начин уводи у свет финансија и упознаје с тим како да на најбољи начин управљају њима. Прилику да учествују у овим турнирима имали су ученици средњих школа из Београда, Крушевца, Смедерева, Ужица, Ниша и Косовске Митровице.

Светска недеља новца

Народна банка Србије је од 27. марта до 1. априла обележила Светску недељу новца. Светска недеља новца обележава се сваке године у целом свету, на иницијативу Међународног покрета за финансијску едукацију деце и омладине.

Поред посета изложбено-едукативном простору и стручног вођења кроз сталну поставку и тематске

изложбе, реализоване су и друге активности на тему финансијског образовања младих: радионице „Мој буџет и ја”, „Лажни новац и како га препознати”, „Знамените личности на динарским оптицајним новчаницама” и „Динар наш новац”; турнири у едукативним играма „Монетура” и „Финансије за касније”; стручно предавање за ученике средњих школа; гостовање студената Економског факултета из Косовске Митровице. На Школском сајму културе „Тржница идеја” представљане су активности Народне банке Србије из области финансијске едукације.

Активности су се спроводиле у објекту Народне банке Србије у Краља Петра бр. 12, у Основној школи „Карађорђе” у Београду, на ФЕФА у Београду, у Економско-трговинској школи у Крушевцу и Историјском музеју Југославије.

Такође, Министарство просвете, науке и технолошког развоја упутило је Народној банци Србије предлог за сарадњу поводом обележавања ове манифестације. Тако су, први пут ове године, активности реализоване у сарадњи двеју институција. У Основној школи „Карађорђе” одржане су радионице „Знамените личности на динарским оптицајним новчаницама” за ученике четвртог разреда и „Динар наш новац” за ученике седмог разреда.

Јавним позивом упућеним преко школских управа, Министарство просвете, науке и технолошког развоја позвало је основне школе да учествују у обележавању Светске недеље новца и препоручило наставницима и ученицима да буду део тих активности. С тим у вези,

Министарство је на свом сајту: www.eprosveta.rs поставило линк ка Центру за посетиоце Народне банке Србије, како би корисници сајта могли да се упознају са активностима, програмима, материјалима и добром праксом Народне банке Србије на пољу финансијског описмењавања деце и омладине, те да их потом користе у планирању својих активности.

Тржница идеја

У складу са изложбеним и едукативним активностима које Народна банка Србије спроводи на пољу финансијског описмењавања деце и омладине, Одсек за изложбе и едукацију учествовао је у априлу на Школском сајму културе „Тржница идеја”, који су организовали Музеј града Београда и Музеј историје Југославије.

Том приликом, посетиоцима су представљени едукативна игра „Финансије за касније”, радионица „Лажни новац и како га препознати” и радна свеска „Ђорђе Вајферт”.

Светска недеља штедње

И ове године, Народна банка Србије је од 30. октобра до 3. новембра обележила Светску недељу штедње. Поред посета изложбено-едукативном простору, запослени у Одсеку за изложбе и едукацију одржали су у Основној школи „2. октобар” у Зрењанину радионицу „Мој буџет и ја” за ученике осмог разреда, као и радионице „Знамените личности на динарским оптицајним новчаницама” и „Динар наш новац” за ученике нижих разреда.

У сарадњи с Банком Интезом, за ученике Основне школе „Лаза Костић” из Београда одржана је радионица „Мој буџет и ја”. Након радионице, ученици су посетили сталну поставку Народне банке Србије. За

ученике Седме београдске гимназије одржан је турнир у едукативној игри „Финансије за касније”.

Наградни турнир у Монетури

На предлог гувернера и председника Савета гувернера, у децембру је Народна банка Србије организовала трећи наградни турнир у „Монетури”. Намера је да се турнир одржава сваке године. На турниру су учествовали економски факултети из Београда, Крагујевца, Ниша, Косовске Митровице и Суботице, Београдска банкарска академија, ФЕФА, Пословни факултет из Београда – Универзитет Сингидунум и Факултет здравствених, правних и пословних студија из Ваљева.

Добитницима главне награде омогућено је похађање летње праксе у Народној банци Србије.

Учешће у културним манифестацијама

Међународни дан франкофоније

Обележавајући Међународни дан франкофоније 13, 14, 20. и 22. марта, Народна банка Србије је угостила ученике Основне школе „Владислав Рибникар” из Београда. За ниже разреде организована је радионица на тему „Нацртај новчаницу по свом избору”. Старијим узрастима је приказан филм о новцу Банке Француске под називом *Leo et l'Euro*.

Дан отворених врата

Шесту годину заредом, прве суботе у априлу, Народна банка Србије је отворила своја врата за најширу

јавност. Посетиоци су могли да погледају изложбено-едукативне садржаје и да се упознају са активностима Архива Народне банке Србије, Сектора за послове с готовином и Сектора за заштиту и едукацију корисника финансијских услуга. Том приликом, запослени у Народној банци Србије одговарали су и на питања грађана.

Дани Београда

У складу с досадашњом праксом, Народна банка Србије је и ове године била део културне манифестације „Дани Београда”, омогућавајући јавности да погледа њену сталну поставку током радног времена изложбеног простора у згради у Краља Петра бр. 12.

Ноћ музеја

Народна банка Србије је и ове године учествовала у културној манифестацији „Ноћ музеја”. Посетиоци галерије Народне банке Србије у Немањиној бр. 17 могли су да погледају мултимедијалну изложбу „На врелу неимарства – архитекти породице Татић”. На изложби је приказана интелектуална заоставштина архитекте и историчара уметности Жарка Татића, његовог млађег брата архитекте Рајка Татића, као и најмлађег међу њима, Војина Татића.

Дани европске баштине

Поводом манифестације „Дани европске баштине”, Народна банка Србије је отворила врата зграде у Краља Петра бр. 12 за групне посете. Посетиоци су имали прилику да се упознају са историјатом

изградње овог здања, погледају сталну поставку „Новац на тлу Србије” и пратеће видео-садржаје. У складу са овогодишњом темом манифестације „Наслеђе и природа”, посетиоци су се упознали и с резултатима које је Народна банка Србије постигла на пољу заштите и очувања животне средине, као и с делом који се односи на заштиту културног наслеђа.

Хуманитарне и волонтерске активности

Захваљујући сарадњи с хуманитарним организацијама, центрима, удружењима и школама за децу са сметњама у развоју, хуманитарне и волонтерске активности које организује Народна банка Србије све су успешније и све више доприносе афирмацији друштвено одговорног понашања. Њихов значај у потпуности су препознали и запослени, који се активно укључују у акције прикупљања новца, хране и одеће, пружајући тако несебичну помоћ социјално угроженим категоријама становништва, деци са сметњама у развоју и деци без родитељског старања.

У хуманитарним активностима које подразумевају прикупљање хране под називом „Хуманошћу против глади”, које Народна банка Србије организује у Београду, Новом Саду, Нишу, Крагујевцу и Ужицу, прикупљена су и подељена 1.022 килограма намирница најугроженијим категоријама становништва.

У сарадњи с београдским Центром за дневни боравак и смештај деце и омладине ометене у развоју, Народна банка Србије је реализовала стваралачку радионицу за децу запослених, у којој су малишани имали прилику да науче основе вајарства, направе предмете од глине и осликају их.

Пред новогодишње и ускршње празнике, у седишту и Филијали у Новом Саду организоване су хуманитарне изложбе радова деце, омладине и старијих особа са сметњама у развоју, како би се прикупила средства за реализацију програма који подстичу њихов развој. Запослени у Народној банци Србије показали су високо развијену свест и осећај за потребе ових особа, дајући им моралну, а куповином украсних предмета и материјалну подршку.

У акцији под називом „Деци с љубављу”, која је реализована у Филијали у Нишу, прикупљена су средства за набавку болничког инхалатора лековима за Дечју интерну клинику Клиничког центра у Нишу.

Филијала у Ужицу била је домаћин хуманитарне акције која је имала за циљ побољшање животних услова петочлане породице Драшкових. У овој друштвено одговорној акцији запослених у Филијали у Ужицу прикупљена средства утрошена су за куповину лежаја за породицу која живи у изузетно тешким условима.

Волонтери Народне банке Србије учествовали су у бројним акцијама, а посебно су се ангажовали у акцији уређивања Миљакочачке шуме у Београду. У акцији под називом „Чувајмо природу”, запослени су крчили шуму, фарбали клупе и справе за вежбање, поправљали дрвене сенике и др. Акција је реализована у сарадњи са Секретаријатом за заштиту животне средине и Јавним предузећем „Србијашуме”.

Са жељом да помогну и пруже помоћ онима којима је она најпотребнија, запослени у Филијали у Новом Саду и седишту Народне банке Србије учествовали су у акцији „Свим срцем”. Волонтери су уређивали Дом и Прихватилиште за одрасла и старија лица у Футогу.

У сарадњи са Удружењем „Чеп за хендикеп”, Народна банка Србије је организовала спортску манифестацију „Игре без граница”, која је одржана у дворшту Основне школе „Антон Скала” у Београду. У „Играма без граница” учествовале су београдске

основне школе „Иво Андрић”, „Лаза Костић”, „Михајло Пупин” и „Антон Скала”, као и представници Дома за децу и омладину са оштећењем слуха, који су били најуспешнији у прикупљању чепова.

У еколошко-хуманитарној акцији прикупљања пластичних чепова „Чеп за хендикеп”, запослени су током 2017. године сакупили 930 килограма чепова и тиме обезбедили део средстава за набавку ортопедских помагала за особе с хендикепом широм Србије.

Запослени у Народној банци Србије дали су значајан допринос новогодишњем и божићном даривању, тако што су у традиционалној хуманитарној акцији „Пакетић за непознатог друга” донирали 220 пакетића деци корисника Народне кухиње Српске православне цркве у Београду, малишанима са сметњама у развоју Дневног боравка „Невен” из Панчева и деци и омладини ометеној у развоју Дома „Сремчица” у Београду.

У акцији прикупљања постељине, пешкира, одеће и шоља за кориснике Геронтолошког центра „Нови Сад” и „Београд”, запослени у седишту и Филијали у Новом Саду донирали су 170 пакета одеће и педесетак шоља.

Народна банка Србије наставиће да реализује хуманитарне и волонтерске активности, шири круг сарадника и деловања, као и да промовише друштвено одговорност. О активностима и резултатима које остварује на плану друштвено одговорног пословања

Народна банка Србије редовно обавештава јавност на друштвеним мрежама.

Донације

Додељивање донација утврђено је Одлуком о образовању комисије за разматрање захтева за доделу донација и хуманитарне помоћи и о утврђивању услова, начина и критеријума за доделу донација и хуманитарне помоћи. На основу те одлуке, новчана средства за донације и хуманитарну помоћ, односно основна средства, нематеријална улагања и инвентар који су трајно стављени ван употребе, у складу са актом о утврђивању критеријума техничке и технолошке дотрајалости средстава у Народној банци Србије, могу се одобрити, односно донирати правним лицима, јединицама локалне самоуправе, образовним и културним установама и установама социјалне и здравствене заштите, као и непрофитним организацијама, односно удружењима, хуманитарним организацијама и другим установама.

У току 2017. године, Народна банка Србије је на име донација финансијских средстава дала 2.822.509,90 динара. Када су у питању донације у виду осталих средстава (расходован намештај, возила и техничка опрема), вредност донација износила је 1.063.559,64 динара.

Чланство у „Глобалном договору” Уједињених нација

Након оснивања „Глобалног договора” Уједињених нација у Србији 6. децембра 2007. године, Народна банка Србије је, као један од оснивача и активан члан ове иницијативе, наставила своје залагање у промоцији и афирмацији овог најмасовнијег добровољног удружења на свету (са члановима из више од 160 земаља) посвећеног промовисању друштвено одговорног пословања. „Глобални договор” од својих чланова тражи да усвоје, подрже и промовишу десет универзалних принципа из области заштите људских и радних права, заштите животне средине и борбе против корупције. За десет година рада у Србији број чланица се повећао на више од 110.

Међу њима, поред великих компанија, ту су и представници средњих и малих предузећа, невладиних организација, пословних удружења, академских институција, градова и синдиката.

Као председавајућа Радној групи за корпоративну друштвену одговорност у банкарству и финансијама, Народна банка Србије је у току 2017. године, заједно са осталим чланицама радне групе, радила на реализовању пројекта из области финансијске едукације, што је и основни циљ ове групе.

У пројекту сарадње са средњим школама у којима постоји образовни профил „Банкарски службеник – оглед” школама је омогућена:

- једнедељна/двонедељна пракса за ученике трећег/четвртог разреда у филијалама банака чланица,
- посета Центру за посетиоце Народне банке Србије, и
- тематска предавања за ученике и наставнике.

Сарадња је озваничена потписивањем *Протокола о сарадњи* између Заједнице економских, правно-биротехничких, трговинских и угоститељско-туристичких школа Републике Србије и „Глобалног договора” у Србији, а биће настављена и у 2018. години.

Више информација о свим активностима „Глобалног договора” Уједињених нација у Србији можете наћи на веб-страници: www.ungc.rs.

Десет принципа „Глобалног договора”

Десет принципа „Глобалног договора” из области заштите људских и радних права, заштите животне средине и борбе против корупције заснивају се на: Универзалној декларацији људских права, Декларацији Међународне организације рада о основним принципима и правима на раду, Декларацији о животној средини и развоју и Конвенцији Уједињених нација против корупције.

ХУМАНИТАРНЕ И ВОЛОНТЕРСКЕ АКТИВНОСТИ НБС У 2017. ГОДИНИ

Преко
550.000 динара

прикупљено је у хуманитарним активностима.

930
килограма чепова

прикупљено је у акцији „Чеп за хендикеп“.

Преко
160.000 динара

прикупљено је на хуманитарним ускршњим и новогодишњим изложбама радова особа с хендикепом.

30 малишана

учествовало је у инклузивној спортској манифестацији „Игре без граница“.

Преко **200**
слатких пакетића

донирано је у новогодишњој акцији „Пакетић за непознатог друга“.

Преко **1.000**
килограма хране

донирано је социјално угроженим категоријама.

75
запослених

учествовало је у волонтерским активностима, у Миљаковачкој шуми и Футогу.

170 пакета
хуманитарне помоћи

донирано је корисницима Геронтолошког центра „Нови Сад“ и Геронтолошког центра „Београд“.

ОДГОВОРНОСТ ПРЕМА ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ

Очување природних ресурса у седишту и филијалама

У току 2017. године, Народна банка Србије је наставила да се одговорно понаша према друштвеној заједници и заштити животне средине. Са отпадом који настаје у процесу рада на текућем и инвестиционом одржавању објеката и опреме поступа се у складу са Законом о управљању отпадом. Са овлашћеним предузећима закључени су уговори о пружању услуга прикупљања, транспорта и третмана отпада више индексних бројева. Разврстани отпад се правилно и привремено складишти у наменску амбалажу, а затим предаје овлашћеним предузећима на крајње збрињавање. Редовно се воде евиденције о насталом и предатом отпаду, те спроводе мере за његово смањење.

Запослени у Одељењу за одржавање, у чијем је делокругу праћење потрошње енергије, као и

Топлотна енергија

Сезона	Краља Петра (KWh)	Немањина (KWh)
2013/2014.	602.762	1.599.411
2014/2015.	743.531	1.612.680
2015/2016.	749.640	1.506.490
2016/2017.	891.447	1.774.939
2017/2018.	518.130	907.530

Вода

Година	К Петра (m ³)	Немањина (m ³)
2014.	2861	12.480
2015.	3271	12.632
2016.	3014	12.730
2017.	1142	12.698

Електрична енергија

Година	Краља Петра ВТ (KWh)	Краља Петра НТ (KWh)	Немањина ВТ (KWh)	Немањина НТ (KWh)
2014.	605.340	221.580	2.432.240	920.110
2015.	627.000	210.600	2.059.890	1.091.320
2016.	580.200	201.600	2.012.210	1.051.240
2017.	597.256	182.298	2.050.203	862.497

спровођење мера за њено ефикасно коришћење, редовно прате Закон о ефикасном коришћењу и о његовом спровођењу информичу се на сајтовима Министарства рударства и енергетике и Машинског факултета Универзитета у Београду, као овлашћених организација за обуку.

Зграда Народне банке Србије на Славији спада у ред високо аутоматизованих зграда. У свим просторијама налазе се детектори присуства, који се аутоматски активирају и утичу на рад система који регулише температуру у просторији. Око шест сати ујутро систем се сам покреће и загрева простор на 19°C. С доласком запослених температура се подиже на оптимална 22°C. Када се отвори прозор, систем грејања или хлађења аутоматски престаје с радом.

Сортирање отпада у седишту и филијалама

У свим објектима Народне банке Србије запослени од 2009. одвајају секундарне сировине (папир, ПЕТ амбалажу и мешани отпад) ради рециклаже. Продајом папира је прикупљено 209.242,80 динара, док је рециклирањем ПЕТ амбалаже остварен приход од 61.609,20 динара. Новчана средства прикупљена на овај начин биће усмерена у хуманитарне сврхе и донирана непрофитним организацијама, удружењима, образовним или здравственим установама за које се запослени одреде.

Од 2008. запослени се стално упознају са сврсисходности одвајања секундарног отпада. За те потребе објављена је брошура „Водич кроз процес рециклаже“, као и више мотивишућих текстова у интерним новинама. Испод потписа у имејлу сваког запосленог стоји порука – „Размисли пре него што одштампаш“, која сугерише на то да је неопходно размишљати о папиру као ресурсу који се користи у свакодневном раду. Коришћењем имејла као

ВТ – виша тарифа
НТ – нижа тарифа

комуникационог канала скренули смо пажњу на значај заштите животне средине. Уз то, запосленима је омогућено да на сваком спрату користе заједничке штампаче и фото-копире, с којима су умрежени преко својих рачунара.

Захваљујући развијеној друштвено одговорној свести запослених, количина отпадног папира се из године у годину смањује, осим ако специфичност посла то не дозвољава. У току 2017. године остварена је знатна уштеда на нивоу читавог система Народне банке Србије.

Рециклирање папира	2017.	2016.	2015.	2014.
Седиште и Филијала у Београду	25.970 кг	33.660 кг	46.980 кг	86.960 кг
Филијала у Новом Саду	1.542 кг	881 кг	1.309 кг	2.402 кг
Филијала у Крагујевцу	9.220 кг	6.180 кг	5.520 кг	1.900 кг
Филијала у Нишу	740 кг	1.500 кг	320 кг	2.440 кг
Филијала у Ужицу	1.060 кг	/	280 кг	1.400 кг
Укупно	38.532 кг	42.221 кг	54.409 кг	95.102 кг

Рециклирање ПЕТ амбалаже	2017.	2016.	2015.
Седиште и Филијала у Београду	3.877 кг	2.930 кг	2.520 кг
Филијала у Новом Саду	179,5 кг	180 кг	191 кг
Филијала у Крагујевцу	Одваја се ПЕТ амбалажа, коју преузимају комунална предузећа без накнаде	Одваја се ПЕТ амбалажа, коју преузимају комунална предузећа без накнаде	Одваја се ПЕТ амбалажа, коју преузимају комунална предузећа без накнаде
Филијала у Нишу	Одваја се ПЕТ амбалажа, коју преузима ЈКП „Медијана” Ниш без накнаде	Одваја се ПЕТ амбалажа, коју преузима ЈКП „Медијана” Ниш без накнаде	/
Филијала у Ужицу	/	/	25 кг

Смањење штетних утицаја на животну средину – ЗИИ

Очување животне средине интегрални је део свакодневног пословања Завода за израду новчаница и кованог новца – Топчидер. Област управљања отпадом препозната је као веома значајна за унапређење одговорног понашања Завода, с обзиром на то да се у пословним активностима стварају различите врсте неопасног и опасног отпада. Завод је развио концепт одговорног и ефикасног управљања отпадом, који подразумева одвајање отпада на месту настанка, пажљиво обележавање, привремено складиштење отпада у контролисаним и безбедним условима, као и његову предају провереним, дугогодишњим партнерима на крајње збрињавање. Све активности у вези са заштитом животне средине усаглашене су са законом и захтевима стандарда, с циљем минимизације стварања отпада и повећања стопе рециклаже. У току 2017. године, око 100 тона опасног отпада и око 200 тона неопасног отпада предато је оператерима на даље збрињавање, у складу са законом. Министарству заштите животне средине редовно се шаљу извештаји о количинама опасног и неопасног отпада које су предате оператерима на крајње збрињавање.

У складу с принципима одговорног понашања, Завод подиже свест својих запослених о значају заштите животне средине сталним образовањем, организовањем курсева и обука, као и благовременим и квалитетним информацијама.

Као компанија која се залаже за чистију животну средину, Завод стално прати, контролише и мери квалитет медија животне средине на које има утицај.

Прерада отпадних вода у оквиру постројења Завода на високом је нивоу. Квалитет воде која се испушта у канализацију испуњава све захтеве постављене правилницима. Екстерну контролу квалитета отпадних вода редовно спроводе верификоване фирме, у складу са законима и прописима.

Ради контроле квалитета и успостављања надзора квалитета земљишта и подземних вода, постављена су три пијезометра, која служе за узимање узорка воде за анализу. Анализу узорка ради овлашћена лабораторија, а добијени резултати су у оквиру прописаних вредности.

Акредитоване лабораторије редовно мере, прате и контролишу атмосферске емисије које настају као последица сагоревања горива за потребе производње топлотне енергије. Квалитет ваздуха је у прописаним вредностима.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

658(497.11)

Друштвена одговорност.../
Народна банка Србије. - 2007- . - Београд
(Краља Петра 12) : Народна банка Србије,
2007- (Београд: ФДП). - 29 cm

Годишње
ISSN 2217-3048 = Друштвена одговорност
COBISS.SR-ID 513350999

Издаје
Народна банка Србије

Контакт

Народна банка Србије
Краља Петра 12
11000 Београд
Тел.: 011/3027-100
Интернет: www.nbs.rs

Сва права су резервисана

This is our Communication on Progress
in implementing the principles of the
United Nations Global Compact.

We welcome feedback on its contents.